

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 17. prosince 2008 (22.12)
(OR. en)**

17172/08

COPOL	97
CONOP	101
CODUN	60
RECH	421
JAI	711
EDUC	289
MI	558
UD	238
IND	234

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát

Příjemce: Delegace

Předmět: Závěry Rady a nové pokyny pro činnost Evropské unie v oblasti boje proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů

Delegace naleznou v příloze tato znění, která potvrdila Rada ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy na zasedání ve dnech 8. a 9. prosince 2008:

- závěry Rady o nových pokynech pro činnost Evropské unie v oblasti boje proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů;
- nové pokyny pro činnost Evropské unie v oblasti boje proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů.

Závěry Rady
potvrzené Radou ve dnech 8. a 9. prosince 2008

Rada vítá aktivní provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení přijaté na zasedání Evropské rady v prosinci roku 2003.

Rada zdůrazňuje užitečnost úsilí, které se vyvíjí s cílem zvyšovat účinnost provádění této strategie prostřednictvím cílených opatření. Schválila proto dokument „Nové pokyny pro činnost Evropské unie v oblasti boje proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů“, ve kterém jsou stanoveny tyto cíle:

- vypracovat aktualizovaný dokument týkající se posouzení rizik a hrozeb;
- vypracovat strategii pro zvýšení informovanosti podniků, vědecké a akademické obce a finančních institucí;
- posílit spolupráci se třetími zeměmi s cílem pomoci jim při zlepšení jejich politiky v oblasti nešíření a kontroly vývozu;
- přijmout opatření zaměřená na boj proti nehmotným přenosům znalostí a know-how, včetně mechanismů spolupráce, pokud jde o ostražitost v konzulární oblasti;
- posílit úsilí zaměřené na zastavení toků šíření a udílet sankce za šíření;
- posílit úsilí v oblasti boje proti financování šíření;
- posílit koordinaci/spolupráci s příslušnými regionálními a mezinárodními organizacemi a přispívat k jejich činnosti.

Rada vyzývá svá příslušná složení a orgány, Komisi, další instituce a členské státy, aby v návaznosti na tento dokument přijaly konkrétní opatření s cílem do konce roku 2010 dosáhnout uvedených cílů.

NOVÉ POKYNY PRO ČINNOST EVROPSKÉ UNIE
V OBLASTI
BOJE PROTI ŠÍŘENÍ
ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENÍ A JEJICH NOSIČŮ

ÚVOD

Šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů dnes představuje pro evropské občany ještě větší hrozbu než v době přijetí strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení.

Významnou hrozbu nadále představuje šíření jaderných, biologických a chemických zbraní a balistických střel a střel s plochou dráhou letu. Destabilizující dopad šíření na mezinárodní bezpečnost je ještě posílen tím, že v oblastech, kde vládne napětí (Blízký východ a Asie), v současnosti šíření postupuje rychleji, což má za následek jak zvyšování tohoto napětí, tak zvyšování dlouhodobého rizika, že tyto zbraně budou skutečně použity. Přestože byla přijata opatření v oblasti nešíření, rychlejší obchodování a globalizace mohou napomáhat šíření zboží a technologií, které mohou být využity v rámci programů zbraní hromadného ničení. Tento vývoj není způsoben pouze souhlasným postojem některých států, ale rovněž iniciativami soukromých a nelegálních sítí. K uvedenému lze přidat nové riziko, že tyto zbraně mohou být vyvíjeny a používány teroristy.

Možnost, že se zbraně hromadného ničení dostanou do rukou států, které jsou zdrojem znepokojení, teroristů nebo nestátních subjektů, je jednou z největších hrozeb v oblasti bezpečnosti, jaké Evropané kdy čelili. Ochrana evropských občanů, našich přátel a spojenců proti existujícímu a stále rostoucímu riziku, které představuje šíření takových zbraní, musí patřit mezi naše nejvyšší priority.

Aby byla účinná, musí opatření v oblasti nešíření vycházet z těchto zásad:

- posílit režim nešíření zajištěním všeobecného uplatňování Smluv a provádění příslušných mezinárodních dohod;
- provádět rázná opatření s cílem vyřešit krize spojené s šířením a zajistit provádění rezolucí Rady bezpečnosti OSN;
- v rámci boje proti šíření využívat systém spolehlivé operativní spolupráce s cílem zabránit citlivým přenosům a bojovat proti nelegálním sítím.

Evropská strategie z roku 2003 a zásady, kterými se řídí činnost EU (účinný multilaterlismus, prevence a mezinárodní spolupráce), jsou stále velmi důležité a musí být uplatňovány i nadále. Uvedené zásady rovněž napomáhají při provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1540, která je pro mezinárodní společenství klíčovým mezníkem v oblasti nešíření. Nicméně s ohledem na získané zkušenosti a nový vývoj musí být dosud prováděné pokyny pro činnost doplněny novými pokyny tak, aby se zvýšila efektivnost, účinek a operativnost přístupu EU.

Máme tyto cíle:

- **zvýšit viditelnost opatření v oblasti nešíření** v rámci EU tím, že se z této zásadní bezpečnostní otázky učiní průřezová priorita politik EU a členských států, a to v souvislosti se všemi aspekty činnosti zaměřené na boj proti tomuto jevu;
- **identifikovat existující osvědčené postupy** s cílem **posílit jejich šíření** na úrovni vnitrostátních politik členských států;

- **podporovat lepší koordinaci a optimální provádění** vnitrostátních politik členských států a stávajících nástrojů a politik EU a současně plně respektovat pravomoci členských států a Společenství v těchto oblastech;
- **určit oblasti, ve kterých musí být činnost EU posílena.**

Hlavní cíle akčního plánu lze shrnout takto:

- vypracovat aktualizovaný dokument týkající se posouzení rizik a hrozeb;
- vypracovat strategie pro zvýšení informovanosti podniků, vědecké a akademické obce a finančních institucí;
- posílit spolupráci se třetími zeměmi s cílem pomoci jim zlepšit jejich politiky v oblasti nešíření a kontroly vývozu;
- přijmout opatření zaměřená na boj proti nehmotným přenosům znalostí a know-how, včetně mechanismů spolupráce, pokud jde o ostražitost v konzulární oblasti;
- posílit úsilí zaměřené na zastavení toků šíření a udílet sankce za šíření;
- posílit úsilí v oblasti boje proti financování šíření;
- posílit koordinaci/spolupráci s příslušnými regionálními a mezinárodními organizacemi a přispívat k jejich činnosti.

Následující plán, který určuje nové pokyny pro činnost, jež doplňují dosud provedená opatření, byl vypracován na základě výsledku semináře o nešíření uspořádaného francouzským předsednictvím v Paříži ve dnech 15. a 16. července 2008.

Je třeba poznamenat, že činnost v oblasti nešíření tvoří sice zásadní součást společné zahraniční a bezpečnostní politiky, avšak některé typy opatření mohou být prováděny v rámci jiných politik a nástrojů EU, které přispívají k plnění téhož cíle (včetně politik Společenství a zvláštních nástrojů, jako je nástroj stability). V obou případech budou samozřejmě respektovány pravomoci a zmocnění evropských orgánů a členských států tak, jak to stanoví Smlouvy, a budou používány příslušné nástroje.

K plnění cílů stanovených v nových pokynech pro činnost a k navazující činnosti bude přispívat rovněž provádění závěrů Rady o chemickém, biologickém, radiologickém a jaderném ohrožení a o biologické připravenosti přijatých v prosinci roku 2007.

Přijetí tohoto plánu Radou ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy poskytne evropským orgánům, členským státům a dalším složením Rady pokyny ohledně koordinace a součinnosti při provádění strategie boje proti šíření zbraní hromadného ničení.

Pro jednotlivé projekty lze využít různé nástroje financování, jako je nástroj stability, za podmínky, že spadají do jejich působnosti a že jsou k dispozici volné prostředky.

Všechny činnosti a opatření uvedené v tomto dokumentu budou posouzeny, projednány a formálně přijaty příslušnými orgány Rady příslušným postupem a plně v souladu s pravomocemi Společenství a členských států.

Pro zajištění soudržnosti a součinnosti mezi probíhajícími a budoucími činnostmi a opatřeními bude zapotřebí úzké spolupráce mezi orgány EU a členskými státy.

OBSAH

I. ZNALOST A PŘEDVÍDAVOST

- vypracování návrhu dokumentu týkajícího se posouzení rizik a hrozeb;
- využívání sítě nezávislých evropských reflexních skupin zabývajících se nešířením

II. PŘEDCHÁZENÍ

a) Posílení opatření zaměřených na boj proti nehmotným přenosům znalostí a know-how

- Ochrana vědeckého a technického vlastnictví
- Spolupráce týkající se ostražitosti v konzulární oblasti
- Posílení úsilí o zvýšení informovanosti vědecké a akademické obce
- Přijetí kodexů profesionálního jednání

b) Posílení úsilí v oblasti boje proti hmotným přesunům technologie, zboží a zařízení

- Zlepšování vnitrostátních postupů pro kontrolu vývozu
- Větší úsilí o zvýšení informovanosti podniků

c) Předcházení financování šíření a uplatňování sankcí

- Posílení konzultací a mezinárodních nástrojů
- Zvyšování informovanosti finančních institucí a posilování nástrojů pro boj proti financování šíření
- Zlepšení uplatňování finančních sankcí v souladu s mezinárodními závazky vyplývajícími zejména z rezolucí Rady bezpečnosti OSN.

III. ZAMEZOVÁNÍ A ZABRAŇOVÁNÍ

a) Posílení úsilí v oblasti boje proti obchodování s chemickými, biologickými, radiologickými a jadernými látkami a posílení systémů pro zastavení toků šíření

- Zastavení toků šíření
- Podpora posilování mezinárodních a multilaterálních nástrojů určených k zastavení toků šíření

b) Oživení diskuze o sankcích za šíření vedené na úrovni EU

- Posílení právních prostředků pro boj proti šíření
- Dohoda o uplatňování trestních sankcí na nelegální vývoz, zprostředkování obchodu a pašování zbraní hromadného ničení a souvisejícího vybavení uzavřená na úrovni EU

IV. SPOLUPRÁCE A PODPORA

- Systematičtější vymezení zeměpisných oblastí a prioritních oblastí pro technickou spolupráci
- Posílení pomoci a spolupráce v oblasti boje proti šíření zbraní hromadného ničení
- Posílení diplomatických prostředků na základě lepšího používání doložky o zbraních hromadného ničení

V. KOORDINACE

- Příprava kurzu odborného vzdělávání na vysoké úrovni pro úředníky EU zabývající se šířením
- Zlepšení koordinace všech zúčastněných subjektů a zdrojů EU
- Zviditelnění opatření Evropské unie a jejich hodnocení

VI. ČASOVÝ HARMONOGRAM PROVÁDĚNÍ

I. Znalost a předvídatost

1. Návrh dokumentu týkajícího se posouzení rizik a hrozeb

Za účelem zajištění cílenější a vyváženější činnosti EU by mělo **situační středisko** (SITCEN) vypracovat **zvláštní dokument** zaměřený na posuzování vývojových tendencí, rizik a hrozeb v souvislosti se šířením, včetně hrozby přístupu teroristů ke zbraním hromadného ničení, přičemž by tento dokument měl být každoročně aktualizován.

Tento dokument vypracovaný situačním střediskem by měl na základě různých typů informací:

- zahrnovat aktuální analýzu rizik a hrozeb: celkový přehled vývojových tendencí v oblasti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů, a úlohy programů šíření jaderných, biologických a chemických zbraní a raketových programů v souvislosti s krizemi v oblasti šíření;
- být doplněn vědeckými studiemi, které zahrnují zejména:
 - * zvláštní mapu sítí šíření a požadavky programů šíření, zejména v jaderné a balistické oblasti;
 - * stanovení faktorů ve vědecké, technologické (tzv. „technologické závory“) a průmyslové oblasti;
 - * studii, která stanoví charakteristiky a postupy používané při nelegální letecké, pozemní, námořní, železniční a jiné dopravě vybavení, na které se vztahují smlouvy o nešíření, zajišťované subjekty, které jsou zapojeny do těchto toků, což by umožnilo identifikovat subjekty, které mohou takové vybavení získat;
 - * posouzení prioritních zeměpisných zón a oblastí, na které by se měla zaměřit pomoc EU a opatření pro spolupráci v oblasti nešíření;
 - * studie způsobů a sítí, kterými je financováno šíření; tato studie je v případě potřeby aktualizována;

- mohl být používán v příslušných orgánech Rady, které byly pověřeny vypracováním doporučení pro činnost v oblasti boje proti šíření za účelem jejich včasného předložení Radě.

Úspěšné splnění tohoto úkolu závisí na množství informací a analytických údajů, které členské státy poskytnou situačnímu středisku. Na výše uvedených činnostech se plně podílí Komise spolu s příslušnými orgány/agenturami EU (EUROPOL, EUROJUST, FRONTEX).

2. Využívání sítě nezávislých evropských reflexních skupin zabývajících se nešířením

EU by v rámci své činnosti zaměřené na boj proti šíření mohla využívat podpory **sítě nevládních subjektů pro nešíření**, ve které by byly sdruženy instituce zabývající se zahraniční politikou a výzkumná střediska specializovaná na strategické oblasti politik EU a která by současně vycházela z již existujících užitečných sítí. Tato síť by se mohla rozšířit o instituce ve třetích zemích, se kterými EU vede konkrétní jednání v souvislosti s nešířením.

Cílem uvedené sítě nezávislých reflexních skupin zabývajících se nešířením by byla podpora politického dialogu týkajícího se bezpečnosti a dlouhodobých diskuzí ohledně opatření zaměřených na boj proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů, přičemž by tyto diskuze byly vedeny v rámci občanské společnosti, a zejména mezi odborníky a výzkumnými a akademickými pracovníky. Tato síť bude užitečným odrazovým můstkem pro činnost, kterou EU a mezinárodní společenství vyvíjejí v oblasti nešíření.

Síti by mohl předsedat osobní zástupce generálního tajemníka, vysokého představitele pro nešíření, a to v souladu s pokyny ohledně opatření pro nešíření stanovenými v rámci Střediska pro zbraně hromadného ničení. Pracovní skupina pro nešíření (CODUN) a Pracovní skupina pro globální odzbrojení a kontrolu zbraní (CONOP) budou moci síť konzultovat ohledně otázek týkajících se nešíření a jejich zástupci se budou moci účastnit zasedání subjektů tvořících tuto síť. Tato zasedání se mohou konat bezprostředně před nebo po zasedáních uvedených pracovních skupin.

Jednou za dva roky by se v Bruselu nebo na jiném místě v EU mohlo konat zasedání všech nezávislých reflexních skupin, přičemž výsledkem tohoto zasedání by byla zpráva nebo doporučení osobnímu zástupci generálního tajemníka, vysokého představitele pro nešíření.

Je zapotřebí posoudit možnosti a způsoby financování.

II. Předcházení

A. Posílení opatření za účelem boje proti nehmotným přenosům znalostí a know-how

1. Ochrana vědeckého a technického vlastnictví

S ohledem na to, že je nutné zachovávat ostražitost a zabránit organizování speciálních vzdělávacích a výcvikových programů, které by mohly napomáhat programům pro šíření v citlivých zemích, je velmi důležité v rámci boje proti šíření kontrolovat přístup cizích státních příslušníků do výzkumných zařízení a do subjektů a institucí zabývajících se „citlivou“ vědeckou činností. Naším cílem je posílit v tomto směru účinnost členských států, a to prostřednictvím určení oblastí společného zájmu, výměny informací o používaných postupech a opatřeních, které by bylo možné společně přijmout.

1. Rada by na základě dokumentu týkajícího se posouzení rizik a hrozeb mohla přijmout společný postoj, ve kterém by měla věnovat zvláštní pozornost seznamu oblastí vědecké spolupráce.
2. Na tomto základě by příslušné pracovní skupiny byly vyzvány k
 - výměně osvědčených postupů týkajících se této oblasti, což by napomohlo určit použitelné postupy;
 - posouzení opatření, která lze společně přijmout za účelem zvýšení naší účinnosti v této oblasti.

2. Spolupráce týkající se ostražitosti v konzulární oblasti

Členské státy by mohly být vybídnuty ke stanovení **postupu konzulární ostražitosti** nebo k jeho posílení, jestliže už takový postup existuje, a to s cílem zajistit účinnou správu přístupu cizích státních příslušníků na jejich území s ohledem na závěry vyplývající z výše uvedeného dokumentu týkajícího se posouzení rizik a hrozeb. Vnitrostátní orgány příslušné pro vydávání víz musí být lépe informovány o problémech souvisejících s opatřeními zaměřenými na nešíření.

Příslušné orgány EU a další subjekty by mohly v souladu se zakládajícími smlouvami EU vypracovat návrh rozhodnutí Rady a zástupců členských států zasedajících v Radě o **evropské spolupráci v oblasti konzulární ostražitosti**.

V tomto dokumentu by se mohly znovu **připomenout zásady** konzulární ostražitosti (nutnost předcházet nehmotným tokům šíření v souladu se závazky, které členské státy přijaly v souvislosti s různými mechanismy, které dodavatelé používají, a současně podpora rozvoje akademické spolupráce v oblastech, které nejsou citlivé) a **stanovit konkrétní opatření pro koordinaci na evropské úrovni**, zejména je třeba:

- **stanovit si cíl vzájemného oznamování žádostí o víza, které byly** konzulárními úřady v citlivých zemích **zamítnuty** z důvodu rizika šíření;
- **posoudit způsoby zohlednění tohoto cíle** a zvážit veškerá nutná opatření. V souvislosti s brzkým zavedením SIS II je rovněž třeba zvážit způsoby, které by do SIS umožnily zahrnout příslušné kategorie záznamů týkajících se osob zapojených do činností souvisejících s šířením;
- zvážit vytvoření právního mechanismu, který by umožnil konzultovat SIS ohledně dlouhodobých víz.

3. Větší úsilí o zvýšení informovanosti vědecké a akademické obce

Akademické a vědecké kruhy by měly být lépe informovány o otázkách nešíření obecně a o potenciálních rizicích spojených s jejich činností. Všichni souhlasíme, že je třeba zvýšit průměrnou úroveň znalostí ohledně těchto otázek. Případná opatření by mohla zahrnovat:

- intenzivnější výměny mezi univerzitami, laboratořemi a příslušnými orgány členských států. V tomto ohledu by mohly být užitečné školení a semináře organizované členskými státy nebo příslušnými orgány EU. Cílem těchto školení a seminářů by mohla být výměna osvědčených postupů.
- diskuze vedené na úrovni příslušných pracovních skupin EU o možných iniciativách, jako jsou: určení oborů a otázek zvláštního významu; zřízení „informačních středisek“ na univerzitách, která by poskytovala standardní informace a vyškolený personál a sloužila by jako kontaktní centra zaměřená na otázky bezpečnosti a nešíření atd.

4. Přijetí etických kodexů

Stávající etické kodexy pro vědecké pracovníky by mohly být doplněny s cílem zvýšit povědomí o tom, že legitimní práce může zahrnovat složky, které lze využít dvojím způsobem.

- Jakmile bude vypracován seznam stávajících etických kodexů pro vědecké pracovníky v členských státech EU, ve kterých se vědci vyzývají, aby se zdrželi činností, jež jsou v rozporu s cíli nešíření, a
- jakmile budou shrnuty výsledky jednání na úrovni jednotlivých příslušných orgánů,
- měla by se určit opatření, která by podpořila přijímání (například na úrovni vzdělávacích zařízení) etických kodexů pro vědecké pracovníky v rámci EU a přijímání těchto kodexů třetími státy.

B. Zvyšování úsilí v oblasti boje proti hmotným přesunům technologie, zboží a zařízení

1. Zlepšování vnitrostátních postupů kontroly vývozu

Kontrola vývozu zboží dvojího užití a citlivého zboží je upravena nařízením (ES)

č. 1334/2000 v platném znění. V souladu s tímto nařízením v platném znění by se za účelem optimalizace vnitrostátních prováděcích postupů mohla podporovat následující opatření, která vycházejí z doporučení přijatých na zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy konaném v říjnu roku 2004 (po vzájemném hodnocení členských států) a která tato doporučení doplňují, aniž by byly dotčeny pravomoci členských států, a zejména jejich právo udělovat povolení k vývozu:

- pravidelná a důkladná odborná příprava kontrolních orgánů, pokud jde o technické vlastnosti kontrolovaného zboží;
- zvážit zlepšení donucovacích opatření (jako například: digitalizace postupů, zlepšená spolupráce mezi agenturami, lepší využívání skupiny odborníků vytvořené v roce 2004, podpora zahájení bezpečnostního systému umožňujícího online sdílení informací o případech zamítnutí vývozů, zprostředkování a přepravě);
- Analýza zpracovaná situačním střediskem a předložená útvarům Rady bude dále zaslána vnitrostátním orgánům, které se zabývají kontrolou vývozu, aby měly k dispozici co nejširší rozsah informací.

Za účelem podpory zlepšování postupů vnitrostátní kontroly vývozu by Komise a výbor ustanovený podle článku 18 uvedeného nařízení mohl, aniž by byly dotčeny pravomoci členských států, zvážit tato opatření:

- vypracování příruček osvědčených postupů ohledně kontrolních postupů pro vývoz zboží dvojího užití, v souladu s uvedeným nařízením;
- podpora příslušných výměn zkušeností za účelem zvýšení kapacity členských států provádět kontrolu vývozů;
- přispět k určení součástí kurzů odborné přípravy v rámci, který bude stanoven, při zohlednění priorit EU;
- technické posouzení návrhů změn seznamů kontroly vývozu podle příslušných ustanovení uvedeného nařízení.

2. Větší úsilí o zvýšení informovanosti podniků

Členské státy se vyzývají, aby vyvíjely větší úsilí o **zvýšení informovanosti podniků**. Zejména by se měla podporovat tato opatření:

- Na úrovni hospodářských subjektů, jejichž činnosti mohou být citlivé z hlediska šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů bude vyvíjeno systematictější úsilí o zvýšení informovanosti s ohledem na osvědčené postupy EU, přičemž zvláštní úsilí bude vyvíjeno na úrovni profesních sdružení, a to zejména podporou pravidelných formálních a neformálních kontaktů mezi těmito subjekty a příslušnými správami;
- tvorba informačních dokumentů na vnitrostátní úrovni spolu s vylepšením vnitrostátních internetových stránek vysvětlujících právní rámec a postihy za nedodržení postupů.

Na **evropské úrovni** by se měla zvážít tato opatření:

- zvyšování informovanosti v rámci EU: pořádání seminářů na úrovni EU, zejména s profesními sdruženími;
- tvorba standardních informačních materiálů vysvětlujících příslušný legislativní rámec;
- výměna zkušeností ohledně používaných mechanismů.

C. Předcházení financování šíření a uplatňování sankcí

Programy šíření mohou vzhledem k požadované investici a nákupům vyžadovat značné finanční prostředky. Zvláštní pozornost je tudíž třeba věnovat financování šíření, jemuž je třeba předcházet a případně jej trestat.

1. Posílení konzultací a mezinárodních nástrojů

- Členské státy se vybízejí k tomu, aby pokračovaly v úsilí v rámci Finančního akčního výboru (FATF) a zvážily mezinárodní pravidla a postupy, které by měly být v případě a v okamžiku nutnosti přijaty za účelem lepšího boje proti financování šíření. Členské státy vyzývají finanční akční výbor, aby přijal příslušná opatření, která zajistí účast všech členských států EU na Finančním akčním výboru.
- Aby se podpořilo mezinárodní úsilí v oblasti boje proti financování šíření bude se otázka boje proti financování šíření systematictěji nastolovat při jednáních se třetími zeměmi.

2. Zvyšování informovanosti finančních institucí a posilování nástrojů pro boj proti financování šíření

V očekávání, že dojde k posílení mezinárodních nástrojů a v souladu s přístupem uvedeným v bodě 1;

se členské státy vyzývají, aby:

- vyvinuly zvláštní úsilí za účelem zvýšení informovanosti finančních institucí, aby nejen zamezovaly financování šíření, ale rovněž aby chránily naše banky před nekalými záměry osob odpovědných za šíření;
- zlepšily spolupráci mezi správními orgány a orgány finančního dohledu a ve vhodných případech podporovaly předávání náležitých informací pro výkon finanční obezřetnosti;

Komise by měla analyzovat možnosti, jak podpořit obezřetnost finančních institucí v souvislosti s bojem proti financování šíření vzhledem k pokroku dosaženého v rámci Finančního akčního výboru.

3. Zlepšení provádění finančních sankcí v souladu s mezinárodními právními závazky vyplývajícím zejména z rezolucí Rady bezpečnosti OSN.

Odpovědné orgány Rady a pracovní skupiny budou podporovat výměnu informací a osvědčených postupů týkajících se boje proti financování šíření a dodržování mezinárodních závazků. Za tímto účelem by Rada mohla, aniž by vykonávala práci již prováděnou Finančním akčním výborem,

- požádat členské státy, aby poskytly zpětnou vazbu o zkušenostech v provádění finančních sankcí od přijetí rezolucí o Íránu a Korejské lidově demokratické republice a zejména poukázaly na problémy, s nimiž se potýká odvětví bankovníctví, a zlepšení, která by mohla být provedena, a při zohlednění ponaučení z provádění sankcí podle příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN obecně;
- přezkoumat v sankčním složení Pracovní skupiny pro vnější vztahy stávající osvědčené postupy provádění sankcí a tyto postupy příslušným způsobem s ohledem na vykonanou práci aktualizovat;

III. Zamezování a zabraňování

A. Posílení úsilí v oblasti boje proti obchodování s chemickými, biologickými, radiologickými a jadernými látkami a posílení systémů pro zastavení toků šíření

1. Zastavení toků šíření

- EU bude pokračovat v úsilí o posílení ochrany svých vnějších hranic proti hrozbě obchodování s chemickými, biologickými, radiologickými a jadernými zbraněmi.

- Členské státy se vyzývají, aby:
 - * prováděly namátkové pohledy za použití kritérií rizika a intenzivnějších výměn informací o subjektech podezříváných z obchodování, která budou uvedena v dokumentu situačního střediska;
 - * posoudily podmínky, za nichž lze účinným způsobem zvýšit výměnu informací o subjektech podezříváných z obchodování;
 - * pokračovaly ve společných celních operacích pořádaných v rámci Pracovní skupiny pro celní spolupráci, které se již provádějí za účelem boje proti šíření;
 - * zahájily jednání o tom, jak lépe koordinovat dostupné prostředky pro vylučovací operace (a zejména odbornost).

2. Podpora posilování mezinárodních a multilaterálních nástrojů určených k zastavení toků šíření

Rada by mohla přijmout závěry, v nichž:

- povzbudí členské státy, aby v co nekratší lhůtě ratifikovaly protokol z roku 2005 k úmluvě o potlačení nedovolených činů ohrožujících bezpečnost námořní plavby;
- jakmile bude protokol z roku 2005 ratifikován všemi členskými státy, podpoří vytvoření mechanismu doplňujícího tento protokol, na základě něhož by členské státy EU mohly udělit předchozí vzájemný souhlas s naloděním podezřelých plavidel jejich vlajky na volném moři, pokud je toto v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Podle článku 19 Smlouvy o EU bude účinněji usilováno o harmonizaci postojů členských států EU v mezinárodních fórech (zejména pokud jde o podnět předložený Mezinárodní organizací pro civilní letectví).

Účast EU na bezpečnostní iniciativě proti šíření zbraní bude jedním ze stěžejních cílů ve snaze učinit její činnosti operativnějšími. Země EU a příslušné orgány EU se vyzývají, aby se v roce 2009 zúčastnily setkání regionální operační skupiny odborníků bezpečnostní iniciativy proti šíření zbraní za účelem zvážení možného zapojení EU do bezpečnostní iniciativy proti šíření zbraní.

B. Oživení diskuze o sankcích za šíření vedené na úrovni EU

1. Posílení právních prostředků pro boj proti šíření

Členské státy se vybízejí ke zmapování svých současných postupů, právních předpisů a nařízení týkajících se předcházení případům šíření a jejich postihování za účelem určení případných nedostatků. Vybízejí se k tomu, aby zvýšily účinnost, soustavnost, viditelnost a odrazující povahu svých vnitrostátních donucovacích opatření v souvislosti s bojem proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů.

Rada vyzývá příslušné orgány a pracovní skupiny, aby o této problematice provedly srovnávací studii.

2. Dohoda o uplatňování trestních sankcí na nelegální vývoz, zprostředkování obchodu a pašování zbraní hromadného ničení a souvisejícího vybavení uzavřená na úrovni EU

Za účelem boje proti hrozbě šíření by Rada mohla souhlasit s tím, že za **nedovolený vývoz, zprostředkování a pašování zbraní a materiálů hromadného ničení** jsou oprávněny trestní sankce.

Takovéto rozhodnutí by umožnilo dosáhnout cílů nešíření EU podle prohlášení Evropské rady ze dne 18. června 2004, v němž je zmíněn pojem sbližování sankcí.

IV. Spolupráce a podpora

EU se zavazuje, že bude podle potřeby dále a intenzivněji svou činnost koordinovat s ostatními dárci za účelem zajištění doplňkovosti a maximalizace dopadu.

1. Systematičtější vymezení zeměpisných oblastí a prioritních oblastí pro technickou spolupráci

Každé dva roky vypracuje Generální sekretariát rady ve spojení s příslušnými útvary a zejména na základě studií provedených situačním střediskem dokument, **v němž stanoví zeměpisné priority** pro spolupráci EU se třetími zeměmi. Tento dokument bude předán příslušným pracovním skupinám (Pracovní skupina pro nešíření, Pracovní skupina pro globální odzbrojení a kontrolu zbraní, a Politický a bezpečnostní výbor), které jej potvrdí. Komise bude plně zapojena.

V tomto dokumentu budou stanovena zvolená kritéria pro vymezení zeměpisných priorit EU. Důraz bude muset být kladen na skutečné požadavky na posílení opatření pro boj proti šíření v těsné návaznosti na analýzy provedené situačním střediskem.

2. Posílení pomoci a spolupráce v oblasti boje proti šíření zbraní hromadného ničení

- **EU se zavazuje, že bude dále a intenzivněji** vyvíjet činnost na podporu smluvního režimu (společné akce, které byly přijaty nebo jsou v průběhu přijímání na podporu MAAE, Organizace smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek a za účelem zabezpečení radioaktivních zdrojů), Úmluvy o chemických zbraních, Úmluvy o biologických zbraních, rezoluce RB OSN č. 1540, Haagského kodexu chování (plán dosáhnout univerzality Haagského kodexu chování a finanční podpora pro zřízení vnitřního zabezpečeného systému zpracování dat Haagského kodexu chování), kodexu chování pro bezpečnost a zabezpečení radioaktivních zdrojů, pokynů pro dovoz a vývoz radioaktivních zdrojů, dalších diplomatických demarší, o nichž se uvažuje s ohledem na vstup v platnost Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek a dosažení univerzality Úmluvy o biologických a toxinových zbraních, Úmluvy o chemických zbraních, pozměněné úmluvy o fyzické ochraně jaderných materiálů a demarší, a v zájmu zahájení jednání o Smlouvě o zákazu výroby štěpných materiálů. EU bude také pokračovat v podpoře globální iniciativy pro boj proti jadernému terorismu (GICNT).
- **Podpora kultury bezpečnosti v oblasti chemických, biologických, radiologických a jaderných zbraní.**
Přednostně musí být provedena tato opatření:
 - zřízení regionálních středisek poskytujících odbornou přípravu, pokud jde o kulturu bezpečnosti a zabezpečení **chemických, biologických, radiologických a jaderných zbraní**;
 - podpora opatření MAAE na zabezpečení jaderných a radioaktivních materiálů a jaderných zařízení;
 - koordinovaný a vzájemně se doplňující přístup k otázkám biologické bezpečnosti a biologického zabezpečení, který zaručí optimální řízení, zejména biologických rizik a hrozeb;
 - ostatní oblasti, pro něž může být podpora kultury bezpečnosti významná: **posílení** systémů kontroly vývozu na základě stávajících a dřívějších zkušeností a probíhajících informačních činností, správy hranic, pokud jde o případné využití teroristy materiálů, jako jsou toxické chemické látky, jakož i nedovolené obchodování s těmito látkami, a finančního monitorování.

3. Posílení diplomatických prostředků na základě lepšího využívání doložky o zbraních hromadného ničení

Aby se co nejlépe využila doložka o nešíření, která je od roku 2003 součástí dohod o nešíření uzavřených se třetími zeměmi, Rada přikazuje generálnímu sekretariátu Rady, aby ve spojení s Komisí vypracoval **dokument, v němž je vyhodnoceno provádění doložky a zbraních hromadného ničení**. V tomto dokumentu, který bude předložen Radě ke schválení:

- budou **navrženy postupy pro zlepšování procesu jednání** o doložce (více informací pro Pracovní skupinu pro nešíření, Pracovní skupinu pro globální odzbrojení a kontrolu zbraní, příprava dokumentů v nichž je doložka vysvětlena uzpůsobených pro zeměpisné skupiny a třetí státy);
- budou uvedeny návrhy na **vyhodnocení provádění uvedené doložky třetími státy** na základě kritérií, které budou určeny (soulad se smlouvami, provádění kontrol vývozu, zpráva o spolupráci s EU na základě uvedené doložky);
- bude uvedena **analýza postupu, podle něhož se v případě nedodržení úmluvy danou třetí zemí doložka použije**.

V. Koordinace

1. Příprava kurzu odborného vzdělávání na vysoké úrovni pro úředníky EU zabývající se šířením

Rada žádá příslušné orgány a pracovní skupiny, aby ji s ohledem na priority stanovené Radou do konce první poloviny roku 2009 předložily návrh na vytvoření **Evropského kurzu odborné přípravy při zaměstnání** pro úředníky z členských států EU a z orgánů EU za účelem boje proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů, k čemuž by mělo dojít v roce 2010.

Cílem tohoto podnětu je zlepšit úroveň vědeckých a technických odborných znalostí příslušných zaměstnanců a podpořit šíření společné evropské správní kultury boje proti šíření v rámci síťově propojeného systému.

Kurzy odborné přípravy, jejichž podrobnosti je stále ještě třeba určit vzhledem ke stávajícím prostředkům (síťové propojení stávajících vnitrostátních kurzů odborné přípravy, za účelem navržení evropské stáže), by měly obsahovat:

- teoretickou část pojednávající o těchto aspektech: obecné výzvy boje proti šíření, představení mechanismů, které mají bránit šíření (organizace, účastníci, smlouvy, kontrolní opatření a vědecké a technické aspekty, ve srovnání se zavedenými evropskými postupy);
- část spočívající v návštěvách zájmových míst v rámci Evropské unie.

Je třeba zohlednit bezpečnostní požadavky, zejména požadavky spojené s důvěrností takovéto odborné přípravy, z důvodu citlivé povahy některých informací, které mohou být během kurzu odborné přípravy vyměňovány.

2. Zlepšení koordinace všech zúčastněných subjektů a zdrojů EU

Doporučují se zejména tato opatření:

- **posílení úlohy střediska pro zbraně hromadného ničení**, zavedení praxe zasedání v návaznosti na zasedání Pracovní skupiny pro nešíření a Pracovní skupiny pro globální odzbrojení a kontrolu zbraní, **na nichž budou projednány a připraveny další postupy s ohledem na posílení úlohy střediska**;
- úsilí o dosažení lepší koordinace všech politik a nástrojů přispívajících k dosažení cílů boje proti šíření a zejména opatření popsanych v tomto dokumentu, s ohledem na pravomoci členských států **a Společenství** v těchto oblastech;
- **významnější úloha pro situační středisko při analýze šíření**
 - * zvětšení účasti situačního střediska, aby mohlo své analýzy předkládat v rámci příslušných pracovních skupin a Politického a bezpečnostního výboru,
 - * možnost pořádat příležitostné přednášky na příslušných fórech Rady v souvislosti s krizí šíření, aniž jsou dotčeny stávající postupy rozhodování;
- určení **kontaktního místa v rámci ministerstev zahraničních věcí a odpovědných evropských orgánů odpovědného za provádění nových směrů činnosti**, případně zahrnutí zástupců členských států v Pracovní skupině pro nešíření a v Pracovní skupině pro globální odzbrojení a kontrolu zbraní. Tito zpravodajové budou upřednostňovanými partnery pro diskuzi pro evropské instituce a osobního zástupce generálního tajemníka, vysokého představitele pro provádění strategie EU pro boj proti šíření. Tito zpravodajové budou svou činnost koordinovat se zástupci pro nešíření v jiných ministerstvech a v příslušných vnitrostátních orgánech a budou zejména zvyšovat informovanost o problémech, které se řeší v oblastech jejich pravomoci. Aktualizovaný seznam zpravodajů bude připojen k pololetní zprávě EU o provádění strategie EU proti zbraním hromadného ničení.

3. Zviditelnění opatření Evropské unie a jejich hodnocení

Ve spojení s příslušnými útvary Rady a Komise, bude příspěvek generálního sekretariátu Rady k pololetní zprávě o provádění evropské strategie pro boj proti šíření tvořit přílohu, v níž se uvedou veškerá opatření, která EU přijala na podporu cílů boje proti šíření. Tento dokument poskytne přehled společných akcí a programů pomoci Společenství.

ČASOVÝ HARMONOGRAM PROVÁDĚNÍ

Rada stanovila, že cílů uvedených v tomto plánu bude dosaženo do roku 2010.

Do konce první poloviny roku 2009 vypracuje generální sekretariát Rady konkrétní dokument o plnění této strategie a zejména tohoto plánu, včetně nových směrů činnosti, který předloží Radě. Komise bude plně zapojena.
